

ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เพื่อวิเคราะห์ ประเมินสถานภาพและผลการดำเนินงานสหกรณ์

วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙

๑) ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพ

ชื่อสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรบ้านเพชรไฟ หมู่ ๑ จำกัด

ที่ทำการ ม.๑ ต.เมืองเก่า อ.เมืองสุโขทัย จ.สุโขทัย

จดทะเบียนวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๙

แดนดำเนินงาน จังหวัดสุโขทัย

จำนวนสมาชิก ๖๘ คน (ณ วันสิ้นปีบัญชี ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙)

ทรัพย์สิน ๒,๐๗๕,๕๖๘.๕๒ บาท

หนี้สินทั้งสิ้น ๑,๑๒๓,๙๗๘.๐๘ บาท

ทุนของสหกรณ์ ๙๖๑,๗๐๒.๘๙ บาท

- ทุนเรือนหุ้น ๖๒๗,๗๔๐.๐๐ บาท

- ทุนสำรอง ๒๓๒,๓๖๖.๓๔ บาท

- ทุนสะสมตามข้อบังคับ ๓๔,๗๓๐.๕๒ บาท

ทุนดำเนินงาน ๒,๐๘๕,๖๘๐.๙๗ บาท

๒) ผลการดำเนินงาน/ผลการตรวจสอบบัญชี(การแสดงความเห็นต่องบการเงินของผู้สอบบัญชี ณ
วันสิ้นปีบัญชี ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙)

๒.๑ ด้านการบริหารงานทั่วไป

สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน ๗ คน ไม่มีฝ่ายจัดการ มีการแบ่งแยก
หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการอย่างเหมาะสม โดยมีเหรียญกษาปณ์ ทำหน้าที่รับ-จ่าย และเก็บ
รักษาเงินสด รวมทั้งเป็นผู้รวบรวมข้อมูลในการจัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี มีการกำหนด
แผนการดำเนินธุรกิจและประมาณการรายได้รายจ่ายซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี
ไว้เป็นแนวทางปฏิบัติงาน มีการกำหนดระเบียบไว้เหมาะสมกับขนาดและปริมาณธุรกิจของสหกรณ์

สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน ๑ คน ที่ได้รับแต่งตั้งจากที่ประชุมใหญ่ มีการ
ตรวจสอบด้านทั่วไปและมีการรายงานผลการตรวจสอบในที่ประชุม ซึ่งได้แนะนำให้ผู้ตรวจสอบกิจการ
ควรตรวจสอบให้ครอบคลุมทุกด้านและควรรายงานเป็นลายลักษณ์อักษร เสนอให้ที่ประชุม
คณะกรรมการและที่ประชุมใหญ่รับทราบ

๒.๒ ด้านการบริหารการเงินและธุรกิจ

๒.๒.๑ ด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวน ๒,๐๘๕,๖๘๐.๙๗ บาท ประกอบด้วย
หนี้สิน ร้อยละ ๕๓.๘๙ และทุนของสหกรณ์ ร้อยละ ๔๖.๑๑ หากพิจารณาถึงความเพียงพอของ

เงินทุนต่อความเสี่ยงแล้ว เจ้าหนี้ยังมีความเสี่ยงอยู่เนื่องจากสหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน ๑.๑๗ เท่า ทุนของสหกรณ์ไม่สามารถคุ้มครองหนี้ได้ทั้งหมด

๒.๒.๒ ด้านคุณภาพของสินทรัพย์

สินทรัพย์ของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนร้อยละ ๙๙.๕๒ ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคาร ร้อยละ ๕.๑๑ เงินให้กู้ยืมระยะสั้น ร้อยละ ๙๒.๘๖ ดอกเบี้ยค้างรับ ร้อยละ ๑.๕๕ และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีเพียงเครื่องใช้สำนักงานสุทธิ ร้อยละ ๐.๔๘ ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

๒.๒.๓ ด้านสภาพคล่อง

สหกรณ์มีส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน ๑.๘๘ เท่า ซึ่งนับว่าสหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ดี อย่างไรก็ตามสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่คือเงินให้กู้ยืมระยะสั้น ดังนั้นสภาพคล่องทางการเงินจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้เงินให้กู้ยืมเป็นสำคัญ

๓) ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

๓.๑ ไม่มีเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ทั้งทางด้านบัญชีและงานธุรการ

แนวทางแก้ไข สหกรณ์ให้มอบหมายให้คณะกรรมการปฏิบัติงานแทนเจ้าหน้าที่ไปพลางก่อน เมื่อสหกรณ์มีเงินทุนเพียงพอ จึงจะจัดจ้างเจ้าหน้าที่

๓.๒ .คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารธุรกิจของสหกรณ์

แนวทางแก้ไข จัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานสหกรณ์ และจัดให้มีการศึกษาดูงาน สหกรณ์ประเภทเดียวกัน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงาน

๔) ผลการจัดมาตรฐานสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรปีล่าสุด

เป็นสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุน จึงทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ ในข้อ ๑ ดังนี้คณะกรรมการดำเนินการจึงควรศึกษาทำความเข้าใจ หลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐานสหกรณ์ ทั้ง ๗ ข้อ ให้เข้าใจ และนำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ

๕) แนวทางพัฒนาสหกรณ์สู่มาตรฐาน

เกณฑ์มาตรฐาน

ข้อ ๑. ผลการดำเนินงานในรอบสองปีย้อนหลัง สหกรณ์มีผลการดำเนินงานไม่ขาดทุน เว้นแต่ปีใดมีอุบัติเหตุหรือภัยธรรมชาติ จนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและสหกรณ์โดยรวม

แนวทางพัฒนา

๑) คณะกรรมการดำเนินการสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของสมาชิก เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง/แก้ไขให้สอดคล้องกับกับความต้องการของสมาชิก และกำหนดเป็นแผนงานประจำปี

๒) ระดมทุนเรือนหุ้น และเงินรับฝากจากสมาชิก เพื่อใช้เป็นทุนในการขยายปริมาณธุรกิจ และเป็นไปตามเงื่อนไขในการขอกู้เงินจากกองทุนพัฒนาสหกรณ์

- ๓) ดำเนินการขอกู้เงินจากกองทุนพัฒนาสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นทุนในการขยายการดำเนินธุรกิจ
สินเชื่อ และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย
- ๔) กำหนดเป้าหมายแผนปฏิบัติงานรายเดือน และกำหนดผู้รับผิดชอบ
- ๕) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน/รายรับ-รายจ่าย ต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ
โดยใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางบัญชี เพื่อทราบฐานะการเงิน และกำไรขาดทุนเป็นรายไตรมาส
หรือระยะเวลาที่เหมาะสม
- ๖) คณะกรรมการดำเนินการปรับปรุง แก้ไขปัญหาอุปสรรค(ถ้ามี) เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไป
ตามเป้าหมายและมีส่วนเลื่อมจากการดำเนินงาน

เกณฑ์มาตรฐาน

ข้อ ๒. ผลการดำเนินการในรอบสอบปีย้อนหลัง ไม่มีการกระทำอันถือได้ว่าทุจริต

แนวทางพัฒนา

คณะกรรมการดำเนินการถือปฏิบัติตามแนวทางควบคุมภายใน เช่น

- ๑) การกำหนดระเบียบต่าง ๆ ให้ครอบคลุมการดำเนินกิจการ
- ๒) มอบหมายผู้รับผิดชอบด้านต่าง ๆ เช่น รับ-จ่ายเงิน เก็บรักษาเงิน
- ๓) เจ้าหน้าที่การเงิน ต้องไม่ใช่บุคคลเดียวกับเจ้าหน้าที่บัญชี
- ๔) จัดทำเอกสารรับ-จ่ายเงิน ถูกต้องครบถ้วน
- ๕) จัดทำเอกสารรับ-จ่ายเงิน ถูกต้องครบถ้วน
- ๖) จัดให้มีกรรมการสุ่มตรวจสอบการเงิน การบัญชีอย่างสม่ำเสมอ
- ๗) ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบ แก่ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี

เกณฑ์มาตรฐาน

ข้อ ๓. ผลการดำเนินในรอบปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์จัดทำงบการเงินแล้วเสร็จและส่งให้ผู้สอบบัญชี
ตรวจสอบแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ ของสหกรณ์ภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

แนวทางพัฒนา

- ๑) มีคำสั่งมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบในด้านบัญชีแก่กรรมการ
- ๒) ขอคำแนะนำทางบัญชีจากสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ หรือจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์
เพื่อการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง
- ๓) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องถูกต้องเป็นปัจจุบัน
- ๔) ตรวจสอบการจัดทำบัญชี และเอกสารประกอบทางบัญชีอย่างสม่ำเสมอ
- ๕) จัดทำงบทดลองประจำเดือน
- ๖) ติดตามการจัดทำงบการเงิน/เอกสารประกอบเพื่อปิดบัญชีส่งมอบให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ
ภายใน ๓๐ วัน
- ๗) ดำเนินการจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันปิดบัญชี

เกณฑ์มาตรฐาน

ข้อ ๔. ผลการดำเนินงานในรอบปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของสมาชิกทั้งหมดร่วมทำธุรกิจกับสหกรณ์

แนวทางพัฒนา

- ๑) จัดทำทะเบียนสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน และแยกประเภทสมาชิกที่ทำธุรกิจและไม่ทำธุรกิจกับสหกรณ์
- ๒) จัดเก็บข้อมูลพื้นฐานสมาชิกด้านการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นข้อมูลในการทำธุรกิจกับสมาชิก
- ๓) สำรวจความต้องการของสมาชิก เพื่อวางแผนการดำเนินกิจกรรมสนองตอบความต้องการของสมาชิก
- ๔) ดำเนินการตามแนวทางการปรับปรุง/พัฒนา ข้อ (๒) (๓) ของเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ ในข้อที่ ๑ เพื่อเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมทางธุรกิจของสมาชิกกับสหกรณ์

เกณฑ์มาตรฐาน

ข้อ ๕. ผลการบริหารจัดการสหกรณ์ ต้องจัดจ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำเพื่อดำเนินกิจการและธุรกิจของสหกรณ์หากไม่มีการจัดจ้างต้องมีกรรมการดำเนินการ หรือสมาชิกที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำ

แนวทางพัฒนา

- ๑) สหกรณ์มีรายได้เพียงพอที่จะจัดจ้างเจ้าหน้าที่สหกรณ์ปฏิบัติงานประจำรับผิดชอบดำเนินการและธุรกิจของสหกรณ์ กำหนดระเบียบเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ ข้อบังคับการทำงาน คำสั่งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ จัดให้มีสัญญาจ้าง และจัดทำหลักประกัน
- ๒) หากไม่มีรายได้เพียงพอให้มอบหมายกรรมการ ดำเนินการและต้องปฏิบัติตามระเบียบของสหกรณ์

เกณฑ์มาตรฐาน

ข้อ ๖. ผลการดำเนินงานในรอบสอบปีย้อนหลัง สหกรณ์ต้องมีการจัดสรรกำไรสุทธิ และจ่ายเงินทุนสวัสดิการ หรือทุนสาธารณประโยชน์อย่างน้อย ๑ ครั้ง

แนวทางพัฒนา

- ๑) กำหนดระเบียบว่าด้วยทุนสวัสดิการสมาชิก และ ระเบียบว่าด้วยทุนสาธารณประโยชน์
- ๒) สหกรณ์มีแผนปรับปรุง พัฒนาการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเกิดประสิทธิภาพ และมีส่วนเหลือจากการดำเนินงาน
- ๓) คณะกรรมการให้ความสำคัญ และพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสวัสดิการสมาชิก และ/หรือ ทุนสาธารณประโยชน์
- ๔) นำเสนอที่ประชุมใหญ่ เพื่อพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนสวัสดิการสมาชิก และ/หรือ ทุนสาธารณประโยชน์
- ๕) สหกรณ์พิจารณาจ่ายเงินจากทุนสะสม ดังกล่าว ตามระเบียบที่กำหนด

เกณฑ์มาตรฐาน

ข้อ ๗. ผลการดำเนินงานในรอบปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์ต้องไม่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

แนวทางพัฒนา

- ๑) คณะกรรมการ/ฝ่ายจัดการศึกษา ทำความเข้าใจ พรบ.สหกรณ์พ.ศ.๒๕๔๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อบังคับ ระเบียบสหกรณ์ ระเบียบ คำสั่ง นายทะเบียนสหกรณ์ หรือ ขอคำปรึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกรณีมีความไม่ชัดเจนในการปฏิบัติ
- ๒) สหกรณ์ให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้สอบบัญชี และผู้ตรวจการสหกรณ์
- ๓) ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรสหกรณ์เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความรู้ มาปรับใช้ในการดำเนินงาน
